

Č. j.: NFA 0369/2012



Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2011

**Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2011**

Sídlo archivu a kontakty:

Malešická 12, Praha 3, 130 00
IČ: 00057266
tel.: 271 770 509, 271 770 502-3
e-mail: nfa@nfa.cz
<http://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty:

Ministerstvo kultury České republiky
Maltézské nám. 1, Praha 1, 118 11
IČ: 00023671
tel.: 257 085 111
e-mail: epodatelna@mkcr.cz
<http://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.:

akreditace byla udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. února 2009 (Č.j. MV-9555-5/AS-2008)

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2011 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) a (2) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy Ministerstva vnitra (Č.j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 – metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

Obsah:

I.	Personální podmínky archivu	3
II.	Celkové množství uložených archiválií	3
III.	Výběr, zpracování a využívání archiválií	4
III. 1.	Výběr archiválií	4
III. 2.	Zpracování archiválií	4
III. 3.	Využívání archiválií	6
IV.	Stav archiválií	6
V.	Konzervace a restaurování archiválií	7
VI.	Odborné a společenské aktivity NFA	7
VI. 1.	Výzkumné projekty s účastí NFA	9
VI. 2.	Ediční činnost NFA	11
VI. 3.	Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	11
VI. 4.	Pedagogická činnost pracovníků NFA	14
VI. 5.	NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	16
VI. 6.	NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	19
VI. 7.	Spolupráce NFA s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi	19
VI. 8.	Účast NFA na výstavách	19
VII.	Knihovna NFA	20
VII. 1.	Akviziční činnost	20
VII. 2.	Knihovní fond a sbírky – přírůstky v roce 2011	21
VII. 3.	Zpracování fondu	22
VII. 4.	Výpůjční protokol a služby	23
VII. 5.	Rešeršní, bibliografická a informační činnost	24
VII. 6.	Organizace, správa a ochrana fondu	25
VII. 7.	Informační systém knihovny a jeho správa	25
VII. 8.	Kooperace, programy a projekty knihovny a další činnost	25

I. Personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, Č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu.

V souladu s odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. měl NFA od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu byl rovněž v souladu s uvedeným zákonem pokládán za akreditovaný archiv.

Ke dni 25. února 2009 prokázal NFA splnění podmínek stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb. a k tomuto dni mu byla rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (Č.j. MV-9555-5/AS-2008) udělena akreditace pro výkon činnosti specializovaného veřejného archivu.

Ředitelem NFA byl do 10. listopadu 2011 Vladimír Opěla. Dne 31. října 2011 bylo uveřejněno oznámení o vypsání výběrového řízení na funkci ředitele Národního filmového archivu. Ke dni 11. listopadu 2011 ministr kultury ČR MUDr. Jiří Besser z funkce odvolal Vladimíra Opělu a do konce roku 2011 pověřil řízením NFA JUDr. Františka Mikeše, 1. náměstka ministra kultury ČR. Dne 7. prosince 2011 JUDr. František Mikeš pověřil v případě své nepřítomnosti Vladimíra Opělu zastupováním ve funkci ředitele NFA v záležitostech ekonomického, provozního a personálního charakteru, kdy je třeba podpis faktur kvůli splatnosti, dovolenek zaměstnanců, či dokladů probíhajícího a již schváleného výběrového řízení. Dne 15. prosince 2011 jmenoval ministr kultury vítěze výše uvedeného výběrového řízení PhDr. Michala Breganta do funkce ředitele NFA s účinností od 2. ledna 2012.

Systemizovaný stav pracovníků NFA v roce 2011 byl 118 zaměstnanců, skutečný stav činil 113,923 zaměstnanců.

II. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 183 evidenční listy NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 84 fondy filmových institucí, 66 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů,

11 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin a 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 296,57 bm archiválií, tj. 704 055 evidenčních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů v %:

- Zcela zpracováno a inventarizováno: 47 archivních souborů – 25,7 %
- Zcela zpracován a částečně inventarizován: 1 archivní soubor – 0,5 %
- Zcela zpracovány: 91 archivní soubor – 49,7%
- Částečně zpracováno: 10 archivních souborů – 5,5%
- Nezpracováno: 33 archivní soubory – 18,0%
- Částečně zpracován, inventarizován a částečně nezpracován: 1 archivní soubor – 0,5 %

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 134 archivní pomůcky.

III. Výběr, zpracování a využívání archiválií

III. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7 – 10 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

V roce 2011 neprováděl NFA ani výběr archiválií v mimoskartačním řízení. Získané archiválie NFA nabyly pouze nákupem na základě tzv. nabídkové povinnosti dle § 7 zákona č. 249/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2011 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (4) § 12 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

III. 2. Zpracování archiválií

Archivní soubory¹ zcela zpracované v roce 2011:

1 osobní fond	▪ Weinzettl Vilibald (1946–1990)
----------------------	----------------------------------

1 fond filmové instituce	▪ Nástup (1940–1947)
---------------------------------	----------------------

¹ Za názvem archivního souboru je v závorce uveden časový rozsah zpracovaných archiválií.

6 sbírek jednotlivin	Animovaný film (1940–1988)
	Herci (1918–1963)
	Korespondence (1932–1998)
	Licence kinematografické (1896–1995)
	Průkopníci českého filmu (1909–1972)
	Skladatelé filmové hudby (1939–1994)

4 sbírky filmových materiálů	▪ Český dokumentární film II (1991–2011)
	▪ Český hraný film II (1991–2011)
	▪ Český animovaný film II (1991–2011)
	▪ Audiovizuální nefilmové pořady (1993–2011)

Archivní soubory částečně zpracované v roce 2011:

5 sbírek soudobé dokumentace	▪ Sběrka plakátů k českým i zahraničním filmům (1905–2004)
	▪ Sběrka reklamních materiálů k českým i zahraničním filmům (1920–2004)
	▪ Sběrka titulkových a dialogových listin k českým i zahraničním filmům (1898–2000)
	▪ Sběrka fotografií z českých hraných filmů (1898–2000)
	▪ Sběrka fotografií z českých nehraných filmů (1928–2000)

1 sbírka filmových materiálů	▪ Český zpravodajský film II (1945–1990)
---	--

Od roku 1997 se NFA věnuje systematické digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2011 bylo v NFA digitalizováno celkem 8 391 fotografie a 28 filmových plakátů.

K 31. prosinci 2011 bylo v NFA již **digitalizováno celkem 88 443 obrazových materiálů – 85 891 fotografie a 2 552 filmové plakáty.**

V roce 2011 byla zvláštní pracovní aktivita věnována přípravě následujících publikací:

- Český dokumentární film 1898-1945
- Český animovaný film před rokem 1945
- Filmová ročenka 2010 – od roku 2007 vychází v digitální podobě (viz s. 11)

III. 3. Využívání archiválií:

V roce 2011 pracovalo s fondy a sbírkami písemných archiválií 27 badatelů, kteří vykonali celkem 71 badatelskou návštěvu.

NFA promítl badatelům 306 filmů a 83 videomateriály. Pro různé druhy subjektů NFA vypracoval 81 odbornou filmovou rešerši.

NFA nevedl v roce 2011 žádné správní řízení podle odst. (2) § 38 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IV. Stav archiválií

Z celkového počtu 183 archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 121 archivní soubor nepoškozen (66%), jako poškozeny jsou klasifikovány 42 archivní soubory (22,9%). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjištěno u 20 archivních souborů (10,9%).

V souladu s odst. (3) § 30 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů byla dne 15. března 2011 provedena prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky „Soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících ‚Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice‘ (Milada Horáková a spol).“ Při prověrci nebyly shledány žádné závady. Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147 na základě rozhodnutí ze dne 22. dubna 2008 (Č.j. MV-36116-2/AS-2008). Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu v Praze a v Národním archivu v Praze, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality.

Filmové materiály uložené v NFA procházejí periodickou a běžnou kontrolou. V průběhu roku 2011 prošlo periodickou kontrolou 1 526 filmových materiálů, běžnou kontrolou 2 795 filmových materiálů. V roce 2011 bylo zkontrolováno celkem 4 321 již zařazených filmových materiálů.

V. Konzervace a restaurování archiválií

NFA provozuje konzervátorskou dílnu se základním vybavením a zaměstnává 1 akademickou restaurátorku na 50% úvazek. NFA restauruje především filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm), dále též tzv. plakáty úzké (60x30 cm) a rovněž i jednotliviny z osobních fondů a z fondů filmových institucí. Restaurování materiálů větších rozměrů je zajišťováno externí spoluprací s akademickými restaurátorkami. V roce 2011 bylo v NFA restaurováno celkem 326 filmových plakátů.

V NFA pokračoval rekonstrukční a zabezpečovací proces filmových materiálů. V roce 2011 bylo zhotoveno 42 624 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, duplikační kopie bylo zabezpečeno 29 335 m filmových materiálů. Dále bylo odplísněno 95 003 m dříve převzatých materiálů, vyčištěno bylo 228 539 m filmových materiálů.

V průběhu 1. pololetí roku 2011 proběhla digitální restaurace filmu *Marketa Lazarová* (1967, režie František Vlácil). Na tomto procesu se finančně podílely Nadace ČEZ, Film Servis Festival Karlovy Vary, a. s., Ministerstvo kultury České republiky a NFA, technickou realizaci zajistil vítěz výběrového řízení – studio Universal Production Partners, a. s. ve spolupráci se studiem Soundsquare a NFA. K restaurování byly použity originální filmové materiály, o které NFA od doby vzniku filmu kontinuálně pečuje. Film byl naskenován políčko po políčko a bylo provedeno digitální „vyčištění“ obrazu a zvuku. Na věrnost digitální kopie vůči filmovému dílu, na kterou byl kladen maximální důraz, dohlíželo konsorcium významných kameramanů – František Uldrich, Marek Jícha a Jiří Myslík. Digitálně restaurovaná verze byla za účasti ministra kultury ČR MUDr. Jiřího Bessera slavnostně uvedena na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech dne 2. července 2011. Kinodistribuce digitálně restaurované verze v ČR a na Slovensku, která byla na základě výběrového řízení svěřena NFA, byla zahájena v srpnu 2011. V prosinci 2011 NFA vydal digitálně restaurovanou verzi i na nosičích Blu-ray a DVD.

V roce 2011 probíhaly práce na restaurování filmu *Mlynář a jeho dítě* (1927, režie Zet Molas).

VI. Odborné a společenské aktivity NFA

Ředitel NFA pracoval v Řídícím výboru FIAF (Fédération Internationale des Archives du Film) a jako vice-president zastupoval tuto organizaci v CCAAA (Coordinating Council of Audiovisual Archive Associations). Ředitel NFA dále pracoval ve Vědecké

archivní radě Ministerstva vnitra ČR jako reprezentant skupiny specializovaných archivů státních příspěvkových organizací a do konce první poloviny roku 2011 i v České komisi pro UNESCO.

V prostorách archivního kina Ponrepo uspořádal NFA (25.–27.5.2011) pro pracovníky evropských paměťových institucí (archivy, knihovny, muzea) workshop k projektu CEN TC 372: Metadata Standards for Cinematographic Works, jehož cílem je vytvořit unifikované metadatové standardy pro popis filmových děl. Projekt koordinuje Deutsches Filminstitut z Frankfurtu nad Mohanem. Obdobné workshopy se v roce 2011 konaly rovněž v Kodani a Paříži, úvodní workshop se uskutečnil v říjnu 2010 v Římě.

Dne 26. října 2011 byl popáté oficiálně slaven Světový den audiovizuálního dědictví, který vyhlásilo UNESCO na základě podnětu NFA v roce 2004 (s podporou České komise pro UNESCO, některých dalších národních komisí a FIAF). Téma Světového dne audiovizuálního dědictví pro rok 2011 znělo „Vidět, slyšet, poznávat“. V sále archivního kina Ponrepo byly ve dvou blocích promítnuty dokumentární a animované filmy se školní a vzdělávací tematikou. V rámci prezentace svých aktivit seznámil NFA veřejnost se způsobem distribuce digitálně restaurovaného filmu *Marketa Lazarová*, připravovanými katalogy českého animovaného filmu a českého dokumentárního filmu, činností České společnosti pro filmová studia (NFA je zakládajícím členem) a s obsahem webového portálu The European Film Gateway.

V průběhu roku 2011 pokračoval NFA v natáčení a zpracovávání rozhovorů s osobnostmi české kinematografie: R. Adlerem, V. Holomkem st., V. Holomkem ml., K. Hynkem, M. Jíchou, J. Kačerem, G. Kopaněvovou, J. Macháněm, P. Slabým, V. Smutným, J. Vaňkem a M. Večeřou.

V roce 2011 uspořádal NFA v prostorách archivního kina Ponrepo slavnostní prezentace následujících knih:

- Lukeš, Jan (ed.): *Černobílý snář Elmara Kloše*. Praha: Národní filmový archiv 2011.
- Čeněk, David – Porybná, Tereza (eds.): *Vizuální antropologie: kultura žitá a viděná*. Červený Kostelec: Nakladatelství Pavel Mervart 2010.

VI. 1. Výzkumné projekty s účastí NFA

Internetové informační zdroje pro výzkum v oboru filmových studií (pokračující konsorciální licence)

- registrační číslo projektu: VZ09013
- projekt v rámci programu VZ – INFOZ (Informační zdroje pro výzkum) (2009–2011); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Masarykova univerzita v Brně
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- cílem projektu bylo vytvořit kvalitní informační podmínky pro systematickou vědeckou a výzkumnou práci v oboru filmových studií prostřednictvím zpřístupnění elektronických informačních zdrojů (dále jen EIZ):
 - **Film Indexes Online**
 - **EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text**
 - **ProQuest Dissertations & Theses: The Humanities and Social Sciences Collection**
- projekt navazoval na úspěšný grantový projekt 1N04122 (realizováno 2004–2008)
- financování formou grantu ukončeno k 31.12.2011, pro rok 2012 byla udělena mimořádná dotace z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=VZ09013>

Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace

- registrační číslo projektu: VZ09006
- projekt v rámci programu VZ – INFOZ (Informační zdroje pro výzkum) (2009–2011); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Národní knihovna ČR v Praze
- NFA jako člen konsorcia s 25% finanční spoluúčastí
- cílem projektu bylo zpřístupnit v konsorciích databáze EBSCO, OCLC (WorldCat), EIZ oborů knihovnictví a informační věda, hudba a hudební věda. V Národní knihovně ČR zpřístupnit akademické EIZ (ebrary, Wilson) a podpořit služby center mezinárodních meziknihovnických služeb (IFLA Vouchers)
- financování formou grantu ukončeno k 31.12.2011, pro rok 2012 byla udělena mimořádná dotace z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=VZ09006>

Historie ateliérů na Barrandově z hlediska organizace a kultury filmové výroby

- grantový projekt GA ČR – GAP 409/10/1361; za NFA doc. Mgr. Petr Szczepanik, Ph.D.
- projekt je zaměřen na historický výzkum filmového studia na Barrandově od 30. let 20. stol. do současnosti, a to z hlediska tzv. produkční kultury (světa práce filmových profesionálů)
- více: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=GAP409%2F10%2F1361>

EFG (The European Film Gateway)

- registrační číslo projektu: ECP-2007-DILI-517006
- projekt byl zahájen 1. září 2008 jako tříletý projekt programu eContentplus, kategorie i2010policy; ve výběrovém řízení v roce 2007 získal podaný návrh vysoké ohodnocení (89,5 bodu ze 100)
- financování projektu Evropskou komisí bylo ukončeno v souladu s projektovou smlouvou dne 31.8.2011
- koordinátorem projektu byl Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), na projektu se podílelo 22 partnerů z 16 evropských zemí včetně 16 evropských filmových archivů, filmoték a muzeí
- cílem projektu bylo zpřístupnění digitalizovaných filmových i nefilmových materiálů (fotografie, plakáty, textové dokumenty) profesionálům, studentům i filmovým nadšencům prostřednictvím jednoho přístupového bodu – webového portálu
- za účelem propagace portálu mezi evropskými archivy a filmotékami a za účelem testování funkčních prvků portálu uspořádal NFA v Praze 2 workshopy (6. 5., 20. 5.)
- veškeré informace a digitální materiál poskytnuté filmovými archivy byly začleněny prostřednictvím Evropské digitální knihovny (Europeana) mezi ostatní materiály evropského kulturního a vědeckého dědictví
- webový portál je veřejnosti přístupný momentálně ve 12 jazykových verzích na adrese <http://www.europeanfilmgateway.eu> od června 2011, prostřednictvím portálu je zpřístupněno více než 570 000 digitalizovaných položek
- projekt bude pokračovat i v roce 2012, partnerské instituce vytvořily konsorcium, které bude nadále finančně zajišťovat chod projektu
- více o projektu: <http://www.efgproject.eu>

MIDAS²

- projekt byl zahájen v lednu 2006 jako dvouletý pilotní projekt programu MEDIA Plus, finanční dotování projektu od Evropské komise bylo oficiálně ukončeno v prosinci 2008
- koordinátorem projektu byl Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), vznik projektu iniciovaly další čtyři evropské filmové archivy: Národní filmový archiv (Praha), British Film Institute (Londýn), Cineteca di Bologna a DEFA-Stiftung

² MIDAS = Moving Image Database for Access and Re-use of European Film Collections

(Berlín), v průběhu projektu se připojilo dalších 13 evropských filmových archivů a filmoték

- cílem projektu bylo poskytnout snadný přístup k evropskému filmovému dědictví a podpořit jeho kulturní i obchodní využívání
- výsledkem projektu je internetový portál „filmarchives online“, který poskytuje rychlý přístup ke katalogizačním údajům v databázích 18 filmových archivů a filmoték, dotazy je možné zadávat v osmi jazycích
- k vyhledávání jsou v současné době zpřístupňovány údaje o cca 28 000 nehraných i hraných filmech, tato služba je bez poplatků a je určena producentům ve filmu a audiovizí, audiovizuálním archivům a badatelům
- projekt bude pokračovat i v roce 2012, 18 partnerských institucí z 12 zemí EU tvoří konsorcium, které bude i nadále finančně zajišťovat chod projektu
- více o projektu: <http://www.filmarchives-online.eu/>

VI. 2. Ediční činnost NFA

- *Filmová ročenka 2010* (vychází každoročně od roku 1992 v češtině a angličtině); nyní výhradně v digitální podobě na CD; publikace systematicky a komplexně informuje o dění v české kinematografii v úseku jednoho kalendářního roku prostřednictvím následujících kapitol: kalendář, vyrobené filmy, dotace, distribuce, vývoz, ceny, právní předpisy, publikace a periodika, společnosti, osobnosti (in memoriam); publikace je doplněna osmi abecedními rejstříky.
- *Illuminace*, časopis pro teorii, historii a estetiku filmu (vychází od roku 1989, od roku 1993 čtvrtletně)

Témata jednotlivých čísel:

č. 1/2011: *Film je jinde / Mimo prostor kina*

č. 2/2011: *Archeologie médií v postmediální době*

č. 3/2011: *Žánrová produkce v socialistických kinematografiích*

č. 4/2011: *Film a neuroestetika*

- *Filmový přehled* (nejdéle vydávaný český časopis o filmu, vychází od r. 1939) – do tisku odevzdána č. 2-12/2011 a 1/2012 (obsahuje též rejstřík ročníku 2011), tištěná verze časopisu vychází v nákladu 1 200 výtisků; elektronická verze časopisu je poskytována předplatitelům prostřednictvím internetu a je zpřístupněna vždy v den vydání tištěné verze
- 11 čísel programové brožury archivní promítací síně NFA Ponrepo
- Lukeš, Jan (ed.): *Černobílý snář Elmara Klose*, 339 s.

VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA

Fikejz, Miloš:

- Fikejz, Miloš – Pavelka, Zdenko – Jaroš, Jan (eds.): *Otakar Vávra – 100 let*. Praha: Millennium Publishing + Novela bohémica 2011, 253 s.

Hába, Věroslav:

- Masakrovaný Shakespeare, devastované Polsko. In: *Program k inscenaci Národního divadla Být či nebýt*. Praha: Národní divadlo 2011, s. 29–42.

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Generace P*. Film a doba 57, 2011, č. 2–3, s. 83–84.
- *Obyčejný fašismus*. Cinepur, č. 74, 2011, s. 51.
- *Ivan Hrozný*. Cinepur, č. 76, 2011, s. 49.
- *Marlen Chucijev: Češskaja recepcija, 1955–1970*. Kinovedčeskije zapiski, 2010, č. 97, s. 77–102.

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Gustav Machatý. Touha dělat film. Osobnost režiséra na pozadí dějin kinematografie*. Brno: Host 2011, 280 s.

Mgr. Hurtová, Jarmila:

- *Kartel filmových dovozců (1935–1938)*. Iluminace 23, 2011, č. 3, s. 146–148.

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Digitální knihovna NFA a on-line katalog Knihovny NFA – prezentace příspěvku (workshop CEN TC 372: Metadata Standards for Cinematographic Works, Praha, Národní filmový archiv, 25.–27.5.2011)*.

PhDr. Kalašová, Marcela:

- *Filmová skupina Praha. (1929–1943)*. Iluminace 23, 2011, č. 4, s. 126–128.

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Camera obscura: časopisecká reklama jako historický pramen – Král králů*. Dějiny a současnost 33, 2011, č. 8, s. 50.
- *Camera obscura: Smetanův motiv Vyšehradu jako rozhlasová znělka stanice Praha*. Dějiny a současnost 33, 2011, č. 10, s. 50.
- *Filmová historie z odpadkového koše*. Iluminace 23, 2011, č. 2, s. 112–116.
- *Planeta Cinemateca. Otisk filmového archiváře (Vladimír Opěla)*. Iluminace 23, 2011, č. 4, s. 108–111.
- *Narodziny scentralizowanej kinematografii w Czechosłowacji*. In: Goszczyńska, Joanna – Królak, Joanna – Kulmiński, Robert (eds.): *Doświadczenie i dziedzictwo totalitaryzmu na obszarze kultur środkowoeuropejskich*. Warszawa: ISZiP UW, Dom Wydawniczy Elipsa 2011, s. 197–215.

- *Ať žije cenzura! aneb O cenzuře jinak.* Příspěvek na konferenci *Le cinéma entre contrôle et servilité?*, Praha, 24.5.2011, Centre français de recherche en sciences sociales – CEFRES.
- *The Birth of the Centralised Cinema.* Příspěvek na konferenci *Screen Industries in East-Central Europe*, Brno, 11.–13.11.2011.
- *Limonádový Joe. Bericht aus dem Land ohne »Wilden Westen«.* Příspěvek na 24. Internationaler filmhistorischer Kongress, Německo, Hamburg, 17.–20.11.2011.

Mgr. Kofroň, Václav:

- *Všetko čo mám rád – k filmovému rytmu.* Příspěvek na XIV. česko-slovenské filmologické konferenci, Slovensko, Topoľčianky, 20.–23.10.2011.

Mgr. Lachman, Tomáš:

- *Frič Martin (1908–1968).* *Illuminace* 23, 2011, č. 1, s. 128–130.
- *Ocean-Film, spol. s r. o. (1922–1950).* *Illuminace* 23, 2011, č. 2, s. 117–119.
- *Webový portál EFG: evropské filmové dědictví na cestě k uživatelům.* Příspěvek na 14. konferenci archivářů ČR, Františkovy Lázně, 26.–28.4.2011.

PhDr. Lukeš, Jan:

- Lukeš, Jan (ed.): *Černobílý snář Elmara Klose.* Praha: Národní filmový archiv 2011, 339 s.
- Lukeš, Jan – Lukešová, Ivana (eds.): *S firmou MICHŘ Licht ist sicher!* Plzeň: DOMINIK CENTRUM s.r.o. 2011, 152 s.
- *Československá kinematografie šedesátých let.* Praha: První veřejnoprávní s.r.o., Slovenský filmový ústav, CinemArt a.s., UPP a.s. 2011; 26 DVD à 57 min. + 2 DVD 100 a 105 min.: edice televizního cyklu portrétů *Zlatá šedesátá* (2009) a dokumentárního filmu *25 ze šedesátých aneb Československá nová vlna* (2010) na DVD s anglickými podtitulky v souborném balení (autor námětu, scénáře, faktografie, titulků, průvodce filmem).

Lukešová, Ivana:

- Lukeš, Jan – Lukešová, Ivana (eds.): *S firmou MICHŘ Licht ist sicher!* Plzeň: DOMINIK CENTRUM s.r.o. 2011, 152 s.

PhDr. Schwippel, Jindřich:

- Schwippel, Jindřich – Těšínská, Emilie: *Masarykova akademie práce.* In: Míšková, Alena – Franc, Martin – Kostlán, Antonín: *Bohemia docta. K historickým kořenům vědy v Čechách.* Praha: Academia 2011, s. 286–331.
- Schwippel, Jindřich – Boháček, Jan: *Pamětníci a spolutvůrci dějin ČSAV.* *Práce z dějin Akademie věd* 3, 2011, č. 1, s. 53–86.

- *Metodika práce s pamětníky*. Příspěvek na workshopu Práce s pamětníky v Archivu Akademie věd ČR, Praha, Masarykův ústav a Archiv AV, v. v. i., 22.6.2011.

PhDr. Strusková, Eva:

- Film Ghetto Theresienstadt – Die Suche nach Zusammenhängen. In: Loewy, Ronny – Rauschenberger, Katharina: »Der Letzte der Ungerechten«. *Judenälteste Benjamin Murelstein in Filmen 1942–1975*. Frankfurt am Main: Campus Verlag 2011, s. 125–157.

Doc. Mgr. Szczepanik, Petr, Ph.D.:

- *Film a kinematografie jako součást dějin médií*. Sborník Národního muzea v Praze, Řada C, Literární historie (Acta Musei Nationalis Pragae. Series C, Historia Litterarum) 56, 2011, č. 3–4, s. 23–26.
- Hollywood in Disguise: Practices of Exhibition and Reception of Foreign Films in Czechoslovakia in the 1930s. In: Biltereyst, Daniel – Maltby, Richard – Meers, Philippe (eds.): *Cinema, Audiences and Modernity. New Perspectives on European Cinema History*. London – New York: Routledge 2011, s. 166–186.
- *Long Careers: The Lives of Professionals in a Postsocialist Work World*. Příspěvek na The SCMS 2011 Annual Conference, USA, New Orleans, 10.–13.3.2011.
- *Dramaturgy: A Practical Theory of Filmmaking*. Příspěvek na konferenci Lights! Tystnad! Azione! Practices, Sites and Careers in European Film Production, Švédsko, Stockholm University, 7.–8.4.2011.
- *Za filmový proletariát. Pronikání moci KSČ do filmové tvorby, do odborů a profesních svazů po roce 1945*. Příspěvek na konferenci Le cinéma entre contrôle et servilité?, Praha, 24.5.2011, Centre français de recherche en sciences sociales – CEFRES.
- *The Soviet “Globalization”: Russians in East-European Studios after World War II*. Příspěvek na konferenci NECS 2011, Velká Británie, Londýn, 23.–16.6.2011.
- *Dramaturgy: The State-Socialist Mode of Production*. Příspěvek na konferenci Screen Industries in East-Central Europe, Brno, 11.–13.11.2011.

VI. 4 Pedagogická činnost pracovníků NFA

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Sovětská kinematografie 60. let* (přednáška; Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze)
- *Směry a doktríny v dějinách kinematografie: Sovětská kinematografie v období tání*. (přednáška; Univerzita třetího věku, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze)

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Informační zdroje z oboru filmu* (informační lekce pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Přehled dějin české a slovenské kinematografie do roku 1970* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze / Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze)
- *Filmový proseminář* (seminář; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Počátky československé televize* (seminář; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Vývoj hudebních slohů* (přednáška; Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)

Mgr. Kofroň, Václav:

- *Czech Cinema: Image and Memory* (přednáška v rámci University Studies Abroad Consortium na Univerzitě Karlově v Praze)
- *Experiments in Czech Cinema* (přednáška v rámci University Studies Abroad Consortium na Univerzitě Karlově v Praze)

Mgr. Křipač, Jan, Ph.D.:

- *Dějiny světového filmu* (přednáška; Katedra divadelních, filmových a mediálních studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci)
- *Základy naratologické analýzy filmu* (seminář; tamtéž)
- *Poetický film* (seminář; tamtéž)
- *Britská nová vlna* (seminář; tamtéž)

PhDr. Schwippel, Jindřich:

- *Etický kodex pro archiváře* (přednáška; Katedra pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)
- *Vzpomínky, paměti, oral history* (přednáška; tamtéž)

Doc. Mgr. Szczepanik, Petr, Ph.D.:

- *Produkční kultura českého filmu* (přednáška; Ústav filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- *Pojmy z teorie a dějin médií I* (přednáška; tamtéž)
- *Barrandov: podnik, místo, pracovní svět* (seminář; tamtéž)
- *Globalizace filmové výroby* (seminář; tamtéž)
- *Filmové Brno* (seminář; tamtéž)
- *Bakalářský seminář* (seminář; tamtéž)
- *Magisterský seminář* (seminář; tamtéž)

NFA nadále zajišťoval pro studenty Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze NFA výuku v oboru *Restaurování klasických filmových materiálů*. Na výuce se podíleli Petra Korábová, Vladimír Opěla a Blažena Urgošíková.

V archívním kině NFA Ponrepo v Biu Konvikt byl v září 2011 již posedmé zahájen 1. semestr kursu filmové historie (1895–1945) pro gymnázia, uváděný filmovými historiky NFA (Briana Čechová, Věroslav Hába, Tomáš Hála, Jiří Horníček, Jan Křipač, Marta Kucharová-Mentzlová, Michaela Mertová, Eva Urbanová, Blažena Urgošíková) a spojený s vypracováním výukových materiálů k uváděným filmům. Cílem kursu je připravit podklady pro kvalifikované uvádění filmů v rámci studijních osnov středních škol. Kurs bude pokračovat až do května 2012.

VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

V archívním kině NFA Ponrepo v Biu Konvikt se v roce 2011 uskutečnilo celkem 430 představení, na nichž bylo uvedeno 386 celovečerních filmů, 229 krátkých filmů a 55 středometrážních filmů, za celkové účasti 12 471 diváků.

V průběhu roku 2011 NFA rovněž připravil specializované filmové cykly a přehlídky, spolupracoval s níže uvedenými institucemi a podílel se na uvedených kulturních akcích – poskytnutím filmových materiálů a projekcemi v archívním kině Ponrepo:

- Anthology Film Archives, New York – přehlídka filmů ze sbírek newyorského filmového archivu u příležitosti 40. výročí jeho založení (ve spolupráci se společností Trust for Mutual Understanding)
- Binka – spoutaný talent; cyklus filmů nejvýznamnější bulharské režisérky Binky Željzkovové u příležitosti jejího úmrtí
- Blake Edwards – po stopách pantera; cyklus filmů u příležitosti úmrtí amerického režiséra Blakea Edwardse
- Byl jednou český dabing – retrospektiva filmů představující umění českého dabingu (ve spolupráci s dabingforum.cz)
- Cinegraph e. V. (Hamburg) & Goethe-Institut (Praha): Cinefest 2011 – Trans-Alpino/Il Cinema – Der Film: filmové reflexe vztahů Německa a Itálie
- Claire Denisová – projekce nejnovějších filmů francouzské režisérky: *35 panáků rumu* (Francie – Německo, 2008), *Sama v Africe /Bílý materiál/* (Francie, 2009) – ve spolupráci se společností FILM DISTRIBUTION ARTCAM s.r.o.
- Co zakryla nová vlna – přehlídka pozoruhodných, ale méně známých českých filmů ze šedesátých let
- Das beste von Murnau – cyklus filmů německého režiséra Friedricha Wilhelma Murnaua
- Dreyer – Passion; přehlídka filmů dánského režiséra Carla Theodora Dreyera

- Evald Schorm – svědomí nové vlny; cyklus filmů českého režiséra u příležitosti nedožitého 80. výročí jeho narození
- Febiofest 2011 – cyklus Na Barrandov!
- Festival Jeden svět 2011
- Gunnar Fischer a dva dopisy – cyklus filmů švédského kameramana u příležitosti jeho úmrtí
- Irena Dodalová – žena a umělkyně: přednáška argentinského herce a divadelního režiséra Oskara Sandovala Martíneze o tvorbě významné české režisérky v argentinském exilu
- Kytice pro K. J. E.: pásmo filmových adaptací děl Karla Jaromíra Erbena spojené s prezentací mince České národní banky vydané k 200. výročí narození spisovatele
- Mario Monicelli – Arrivederci amici; cyklus filmů u příležitosti úmrtí italského režiséra
- Mark Donskoj – cyklus filmů významného sovětského režiséra, 110. výročí narození a 30. výročí úmrtí
- Mene Tekel 2011 – festival proti totalitě
- Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava: projekce filmů španělského režiséra Basilia Martína Patina za jeho osobní účasti
- Michalis Kakojannis – na Krétě i na Aulidě; cyklus filmů řeckého režiséra u příležitosti jeho úmrtí
- Miklós Jancsó 90 – Kleió tančí; cyklus filmů u příležitosti 90. narozenin maďarského režiséra
- Ministerstvo zahraničních věcí ČR a Francouzský institut v Praze - Dny frankofonie 2011; Okupace a francouzský film: projekce filmů *Tajemné síly* (1943, Francie), *Ďáblova ruka* (Francie, 1943), *Bitva o koleje* (Francie, 1945)
- Mistři září – přehlídka vybraných filmů F. Felliniho, G. Machatého, L. Viscontiho, A. Tarkovského a J. Němce u příležitosti různých jubileí těchto tvůrců
- Oko animácie – přehlídka slovenských animovaných a dokumentárních filmů uspořádaná u příležitosti Mezinárodního dne animovaného filmu a Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti
- Otakar Vávra – světlo proniká tmou, cyklus filmů českého režiséra u příležitosti jeho úmrtí
- PAF Praha – 20. ročník festivalu neprofesionálních filmů se zahraniční účastí
- Pocta Čenku Šléglovi – projekce filmů herce a režiséra Čenka Šlégla s úvodním slovem Petra Krále
- Projekce filmů u příležitosti kulturních výročí UNESCO: 50. výročí prvního letu člověka do vesmíru, 150. výročí narození Rabíndranátha Thákura, 150. výročí narození Važi Pšavely, 200. výročí narození Ference Liszta

- Projekce filmů u příležitosti oslav narození významných osobností: Otakar Vávra (100. výročí), Jiřina Bohdalová (80. výročí), Jiří Suchý (80. výročí), František Ulldrich (75. výročí)
- Projekce filmů u příležitosti nedožitých výročí narození významných osobností: Igor Ševčík (60. výročí), Ota Koval (80. výročí), Radek Pilař (80. výročí)
- René Clair – primus movens; cyklus filmů francouzského režiséra
- Roman Polanski – přehlídka režisérový tvorby pod záštitou velvyslanců Francie a Polska
- Sidney Lumet – Zločin a trest; cyklus osmi filmů amerického režiséra
- Slavnostní večer u příležitosti udělení Ceny Andreje „Nikolaje“ Stankoviče za rok 2010
- Surrealistická východiska 1945–1989 – cyklus filmů jako doprovodný program k výstavě Surrealistická východiska 1945–1989 - odklony, návraty, přesahy (Památník národního písemnictví v Praze, Letohrádek Hvězda, 9.6.-30.9.2012)
- Svět knihy ve filmu 2011 – Literatura arabského světa; přehlídka vybraných arabských filmů
- 6x Orson Welles – cyklus filmů amerického režiséra
- Ústav pro studium totalitních režimů, Rumunský kulturní institut v Praze: *Biograf s agitkou – kolektivizace v obrazech*; přehlídka filmů s tématem kolektivizace v kinematografiích středovýchodní Evropy
- Ultimum refugium – slavnostní premiéra filmu režiséra Ondřeje Vavřečky
- Velvyslanectví Španělska v Praze: projekce filmů Segundo de Chomóna s živým klavírním doprovodem Jordiho Sabatése
- Vladislav Vančura za kamerou – přehlídka filmů ke 120. výročí narození spisovatele a režiséra Vladislava Vančury

K 31. prosinci 2011 spravoval NFA klubotěku 310 filmů, z toho 20 zahraničních. V průběhu roku se v síti filmových klubů uskutečnilo 296 představení, která navštívilo 8 067 diváků.

NFA poskytl filmy ze svých sbírek pro festivaly Finále Plzeň, MFF Karlovy Vary, MFF dětí a mládeže ve Zlíně a další.

NFA rovněž poskytl filmy pro studijní projekce Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, filozofických fakult Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy Univerzity v Brně a Palackého univerzity v Olomouci. Filmy pro studijní projekce byly poskytnuty rovněž pro Filmovou akademii Miroslava Ondříčka v Písku, Soukromou vyšší odbornou školu filmovou v Písku a Vyšší odbornou školu filmovou ve Zlíně.

VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR uvedl NFA české filmy v Chicagu, Kodani, Los Angeles, Odense, Ottavě, Rize, Skopje, Vídni, Vilniusu a Washingtonu.

Ve spolupráci s Českými centry uvedl NFA české filmy v Berlíně, Bruselu, Bukurešti, Düsseldorfu, Londýně, Moskvě, New Yorku, Postupimi a Varšavě.

NFA uvedl své filmy na festivalech v Amsterdamu, Athénách, Bergamu, Berlíně, Bratislavě, Bukurešti, Cambridgi, Hamburku, Kaunasu, Kecskemetu, Košicích, Krakově, Lipsku, Lussasu, Marseille, Melbourne, Mineapolisu, Neisse, New Yorku, Norimberku, Paříži, Romainville, Rotterdamu, Saint Quentinu, Sancy, Singapuru, Taipei, Uppsale, Vídni, Vilniusu, Vratislavi a Záhřebu.

Ve spolupráci s členskými archivy FIAF uspořádal NFA projekce svých filmů v Bělehradu, Berlíně, Bologni, Dublinu, ve Frankfurtu nad Mohanem, Lisabonu, Londýně, Los Angeles, Lublani, Madridu, Mnichově, Moskvě, New Yorku, Paříži, Skopje, Vídni, Washingtonu a Wiesbadenu.

VI. 7. Spolupráce s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi

S Českou televizí spolupracoval NFA na cyklech Film pro pamětníky, Hledání ztraceného času, Osudové okamžiky, Úsměvy, Heydrich – konečné řešení a poskytl materiály k řadě dalších pořadů. Podobné služby poskytoval i TV Nova, TV Prima, TV Barrandov a dalším televizním stanicím.

VI. 8. Účast NFA na výstavách

V roce 2011 NFA spolupracoval na následujících výstavách:

- *Jak se oblékají princezny.* Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem, 28.1.–27.3.2011
- *Glamour. Dámská společenská móda 1950–2010 ze sbírek UPM.* Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, 12.5. - 4.9.2011
- *Volby. Jak jsme v historii (ne)volili.* Národní muzeum v Praze (Národní památník na Vítkově), 15.6.–6.11.2011
- *Motor and Art.* Galerie výtvarného umění v Ostravě, 21.6.–18.9.2011
- *Moravská národní galerie – 194 let od založení.* Moravská galerie v Brně, 24.6.–30.10.2011
- *Zločin a trest v Pardubicích v 16.–18. století.* Východočeské muzeum v Pardubicích, 8.9. 2011–30.1.2012

- *Jozef Koudelka. Vtorženije 68 Praga.* Moskva, Centr fotografii imeni braťjev Ljumjer, 7.10.–4.12.2011
- „*Hynku! – Viléme!! – Jarmilo!!!*“ *Karel Hynek Mácha, kniže české poezie.* Moravské zemské muzeum v Brně, 8.11.2011–31.3.2012
- *Neměli jsme je vidět a číst.* Městská knihovna a Vlastivědné muzeum v Šumperku, 10.11.–4.12.2011
- *Černá slunce. Odvrácená strana modernity 1927–1945.* Galerie výtvarného umění v Ostravě, 7.12.2011–4.3.2012
- *Od Marie Terezie po dnešek – Vysvědčení v proměnách času.* Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze, 9.12.2011–10.6.2012
- *Pražské módní salóny 1900–1948.* Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, 15.12.2011–29.4.2012

NFA rovněž poskytl materiály pro stálé expozice Pražského hradu ve Zlaté uličce, Podbrdského muzea v Rožmitálu pod Třemšínem a Infocentra v Mladé Boleslavi.

VII. Knihovna NFA

Knihovna Národního filmového archivu je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. V roce 2011 plnila knihovna NFA následující činnosti: akvizice, zpracování fondu, zajišťování výpůjční činnosti, rešeršní, bibliografická a informační činnost, organizace, správa a ochrana knihovního fondu, správa informačního systému knihovny, kooperace s dalšími institucemi.

VII. 1 Akviziční činnost

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení a kontaktů. Nákup zahraničních publikací byl sladěn s profilem fondu a vycházel z potřeb a doporučení filmových historiků a vědců. Řada publikací a scénářů byla získána darem díky vstřícnosti odborné veřejnosti, od zahraničních filmových korporací a českých filmových produkcí a dále nákupem prostřednictvím nákupní komise NFA. Do sbírky filmových scénářů se podařilo získat tyto tituly³: *Babička aneb jak to bylo doopravdy* (TS); *Bastardi 2* (TS); *Cigán* (TS); *Czech made man* (TS); *Doktor od*

³ TS = technický scénář.

Jezera hrochů (TS); *Dům* (TS); *Fimfárum 3* (TS); *Habermannův mlýn* (TS); *Hranice vdovy* (TS); *Hurvínek na scéně* (TS); *Kam vzhlednu, tam mně schází tvář* (TS); *Lidice* (TS); *Odcházení* (TS); *Osmdesát dopisů* (TS); *Poklad /Micimutr/* (TS); *Poslední plavky* (TS); *Poupata* (TS); *Rekvalifikace* (TS); *Rock podvratáků* (TS); *Sněženky a machři po 25 letech* (TS); *Všechno* (TS); *Z tvého života* (TS).

V denní evidenci seriálů (časopisy a denní tisk) bylo přijato na 3 840 exemplářů čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Na rok 2012 bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály. Knihovna NFA nemá právo povinného výtisku, děkuje tedy všem, kteří pomáhali v roce 2011 rozšiřovat její fondy.

VII. 2 Knihovní fond a sbírky – přírůstky v roce 2011 a celkový stav k 31.12.2011

Fond knih a periodik	2 145
Sbírka scénářů	22
Sbírka separátů	1 449
Sbírka mikrodokumentů	0
Sbírka CD ROM/DVD	47
Celkem	3 663

Celkový stav fondu (počet knihovních jednotek) k 31.12.2011

Knížní fond a vázaná periodika	72 986
Scénáře	9 677
Separáty	13 286
Mikrofilmy	1 083
Mikrofiše	1 330
CD-ROM/DVD-ROM	268
CD/DVD-nosiče	494
Popisky-drobný tisk	17 922
Sbírka - zahraniční výstřižky	575
Sbírka - zahraniční festivaly	1 122
Celkem knihovních jednotek	118 743

VII. 3 Zpracování fondu

Statistika databází a přírůstek záznamů knihovny NFA v roce 2011

Databáze knihovny NFA	2011	Celkový stav k 31.12.2011
Katalog	12 588	139 682
Autority	4 958	68 597
Holdiny	10 021	82 500
Heslář	11	1 816
MDT	28	1 510

Databáze KATALOG	2011	Celkový stav k 31.12.2011
Knižní fond	2 780	28 106
Souborné záznamy periodik	87	717
Svázané ročníky periodik	877	6 743
Jednotlivá čísla periodik	3 069	23 242
Sbírka scénářů	18	6 024
Sbírka separátů	1 448	13 379
Mikrodokumenty	0	133
CD-ROM a DVD	31	125
Články a statě	4 278	61 213
Celkem	12 588	139 682

Databáze AUTORITY	2011	Celkový stav k 31.12.2011
Personálie	2 358	36 296
Filmy	1 811	22 322
Akce	229	4 563
Korporace	526	4 885
Geografická hesla	29	278
Formální deskriptory	5	247
Věcná témata	0	6
Celkem	4 958	68 597

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis⁴ dokumentů probíhaly v souladu s doporučenými knihovnickými standardy⁵. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTORITY, které

⁴ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

⁵ Katalogizační pravidla AACR2, druhé vydání 1988, dodatky 1993 a interpretace; formát záznamu UNIMARC (strojově čitelný formát usnadňující výměnu bibliografických dat); bibliografický popis ISBD(G) - všeobecný mezinárodní standardní bibliografický popis.

jsou veřejně přístupné v on-line katalogu knihovny⁶, v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho evidence⁷ a denní evidence periodik pokračovala retrospektivní katalogizace⁸ fondu knih a periodik (celkem zpracováno 62,3 % fondu)

Analyticky byla zpracována tato periodika: *Cinema* č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11/2011; *Cinepur* č. 73, 74, 75, 76, 77, 78/2011; *Divadelní noviny* č. 22/2010, č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 a 21/2011; *Film a doba* č. 4/2010, č. 1, 2-3/2011; *Film a video* - č. březen až listopad/2011; *Filmový přehled* č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12/2011; nově vydávaný titul *FilmStage* č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 11/2011; *Illuminace* č. 4/2010 a č. 1, 2, 3/2011; *Labyrint revue* č. 27-28/2010; *Rozrazil* č. 34 a 35/2010, č. 36, 37 a 38/2011; *Svět filmu* č. leden až prosinec/2011; *Synchron* č. 6/2010 a č. 1, 2, 3, 4, 5 + příloha/2011; *Xantypa* č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7-8, 9, 10, 11 a 12/2011; *Živel* č. 31, 32, 33/2010. V rámci retrospektivního analytického zpracování periodik bylo dokončeno zpracování časopisu *Synchron* č. 3, 4, 5 a 6 /2004, č. 1, 2, 3, 4 /2003 a č. 1 a 2/2002; *Svět filmu* č. červenec, srpen, září, říjen, listopad, prosinec 2010; *Filmový přehled* - celé ročníky 1973 a 1974. Články z periodik *Cinepur* a *Illuminace* byly propojeny s volně přístupnými fulltexty.

Z denního tisku vybrala výstřižková služba knihovny na 3 130 článků s filmovou tematikou, které zakomponovala do sbírky separátů, a vytvořila 532 nových separátů.

VII. 4 Výpůjční protokol a služby

Knihovna NFA zajistila provoz pro veřejnost 50 týdnů v roce (út, čt, 9-12 hod. a 13-17 hod.; pá 9-12 hod.) – celkem bylo otevřeno 816 hodin. On-line katalog knihovny a další zdroje byly k dispozici veřejnosti a registrovaným uživatelům nepřetržitě po celý rok. Převaha požadovaných dokumentů z depozitáře byla zajištěna pravidelně jednou týdně.

⁶ On-line katalog = veřejně dostupný on-line katalog - <http://arl.nfa.cz> - určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb, např. umožňuje správu uživatelského konta prostřednictvím terminálu na vzdáleném místě.

⁷ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovní jednotky a dalších služebních údajů.

⁸ Opětné zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy nahrazují dříve pořízené záznamy, nevyhovující novým potřebám z hlediska požadavků na formát, rozsah, obsah záznamů a služby knihovny.

Statistika návštěvnosti knihovny a výpůjček v roce 2011

Počet registrovaných čtenářů		902
Fyzické návštěvy		1 888
Virtuální návštěvy:	Celkem	45 430
	Návštěvnost webu knihovny	12 926
	Návštěvnost on-line katalogu knihovny	20 870
	Návštěvnost digitální knihovny NFA	10 520
	Návštěvnost databází FIO	347
	Návštěvnost databází FIAF	273
	Návštěvnost databází EBSCO	494
Výpůjčky celkem:	Celkem	5 250
	Výpůjčky absenční	846
	Výpůjčky presenční	4 347
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)		11
Zpřístupněné fulltexty		513
Zpřístupněné abstrakty		3 941
On-line informační služby		158
Upomínky		95

VII. 5 Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA a licencované zahraniční zdroje: Film Index International (FII), American Film Institute Catalog (AFIC), The FIAF International FilmArchive Database Plus (FIAF), Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI) a databáze EBSCO. Dále se pracovníci knihovny podíleli na konkrétních edičních projektech Národního filmového archivu. Pro Filmovou ročenku 2010 sestavili bibliografii filmové literatury a adresář českých filmových periodik. Pro Iluminaci č.1/2011, č. 2/2011, č. 3/2011 a č. 4/2011 sestavili Výběr novinek z fondu knihovny NFA. Pro Filmový přehled č. 8/2011 sestavili soupis filmové literatury. Pracovníci knihovny dále vybrali materiály pro knižní výstavky ve foyer kina Ponrepo k filmovým cyklům a výročím tvůrců. Pro FIAF sestavili Bibliografii publikační činnosti NFA za rok 2010. V knihovně proběhla informační lekce pro studenty prvního ročníku Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

VII. 6 Organizace, správa a ochrana fondu

Byla provedena kompletace ročníků periodik za rok 2010 a dalších titulů k vazbě. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu z Konviktu do depozitáře na Hradištku a kontrola lokací. Probíhala průběžně správa fondu v depozitáři, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu.

Většina fondu (cca 85%) je uložena v depozitáři v kompaktních regálech ve vhodných skladovacích podmínkách z hlediska vlhkosti, teploty a čistoty vzduchu. V roce 2011 bylo ke svázání⁹ předáno 95 svazků. Externě pokračovaly práce na restaurování vazeb a papíru poškozených českých filmových periodik a knih, restaurováno bylo 31 svazků.

VII. 7 Informační systém knihovny a jeho správa

Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny, zálohování dat knihovny a kontrola log souborů. Nainstalován byl upgrade produktu Caché, ve kterém je vystavěn IS ARL, proběhla rovněž reindexace databáze KATALOG. Průběžně byly aktualizovány webové stránky knihovny a probíhala správa Digitální knihovny NFA.

VII. 8 Kooperace, programy a projekty knihovny a další činnost

Pro projekt Mezinárodní federace filmových archivů *Periodicals Indexing Project (P.I.P)*¹⁰ bylo zpracováno 386 bibliografických záznamů článků s věcným popisem z periodika *Illuminace* dle metodiky *P.I.P. Indexing Rules a Indexing Procedures in FIAFCat*. Dále pro *Jednotnou informační bránu*¹¹ proběhla aktualizace dat a popisu zdroje Národní filmový archiv – katalog knihovny a pro *Souborný katalog ČR – seriály*¹² aktualizace dat o odebíraných periodikách v Knihovně NFA. Pro Národní registr digitalizace¹³ byla provedena revize všech dat o digitalizaci za období 2001-2008.

Knihovna NFA byla již druhým rokem zapojena jako člen konsorcia do dvou projektů programu INFOZ (viz též s. 9), jejichž předmětem bylo pokračování zpřístupnění licencovaných filmových a společenskovedních databází¹⁴ na léta 2010–2011.: VZ090006 – *Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum,*

⁹ Knihovní vazba - vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

¹⁰ Podrobnosti o projektu viz <http://www.fiafnet.org/uk/projects/pip.cfm>

¹¹ Viz <http://www.jib.cz>

¹² Viz http://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=skcp

¹³ Viz <http://www.registrdigitalizace.cz>

¹⁴ Podrobnosti o projektech rovněž na webových stránkách NFA <http://www.nfa.cz/licencovane-databaze.html>

vývoj a inovace a VZ09013 – Internetové informační zdroje pro výzkum v oboru filmových studií (pokračující konsorciální licence). Knihovna podala přihlášku do konsorcia ke zpřístupnění mediální databáze Anopress v rámci programu VISK8-A – České elektronické informační zdroje v roce 2012–2013.

V Praze dne 29. února 2012

PhDr. Michal Bregant, v.r.
ředitel Národního filmového archivu